

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 51/2021(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «SIGMA RADIO T.V. PUBLIC LTD»

Ημερομηνία Απόφασης: 20 Οκτωβρίου, 2021

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Εκ μέρους του οργανισμού: κ. Χρύσανθος Τσουρούλλης, Διευθύνων Σύμβουλος του τηλεοπτικού οργανισμού «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)» και κα. Βικτώρια Καδή, Δικηγόρος.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 34Α(1) και 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Παραγράφων Β.1,3,4 και Δ.1,3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Σύμφωνα με τα πιο πάνω Άρθρα:

34Α.-(1) *Τα παράθυρα τηλεαγοράς διακρίνονται σαφώς ως τέτοια με οπτικά και ακουστικά μέσα και έχουν ελάχιστη αδιάλειπτη διάρκεια 15 λεπτών.*

33.-(1) (α) *Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί οι οποίοι υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας υποχρεούνται να τηρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:*

Η τηλεοπτική διαφήμιση και οι τηλεαγορές πρέπει να είναι άμεσα αναγνωρίσιμες και διακριτές από το συντακτικό περιεχόμενο. Με την επιφύλαξη της χρήσης νέων διαφημιστικών τεχνικών, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί διασφαλίζουν ότι η τηλεοπτική διαφήμιση και οι τηλεαγορές πρέπει να διακρίνονται σαφώς από τα άλλα μέρη της

υπηρεσίας του προγράμματος μέσω οπτικών ή/και ακουστικών ή/και χωρικών μέσων.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω Παραγράφους:

B.1. Όλες οι διαφημίσεις και τα τηλεμπορικά μηνύματα από αδειούχους σταθμούς πρέπει να είναι νόμιμα, τίμια, αληθή, καλαίσθητα και να μην περιέχουν υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς.

3. Οι διαφημίσεις δεν πρέπει να κάνουν άδικη αναφορά ή να δυσφημούν άλλα προϊόντα ή διαφημίσεις ή αυτούς που διαφημίζουν.

4. Στις διαφημίσεις δεν επιτρέπεται η εκμετάλλευση δεισιδαιμονιών και του αισθήματος φόβου.

Δ.1. Ψευδείς ή παραπλανητικές διαφημίσεις

Καμιά διαφήμιση, εξεταζόμενη ως σύνολο ή εν μέρει, δεν παρουσιάζει με λόγια ή οπτικά τα διαφημιζόμενα είδη ή υπηρεσίες ή τις τιμές τους, κατά τρόπο που άμεσα ή συμπερασματικά δημιουργεί λανθασμένες εντυπώσεις.

3. Δυσφημιστικές και συγκριτικές διαφημίσεις

Τεκμηριωμένοι ανταγωνιστικοί ισχυρισμοί μπορούν να γίνονται δεκτοί, αλλά οι ισχυρισμοί αυτοί δεν παρουσιάζονται κατά τρόπο που με διαστρέβλωση ή ανοίκεια έμφαση πιθανόν να παραπλανούν. Οι διαφημίσεις δεν περιέχουν δυσφημιστικές αναφορές σε άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **29.7.2021** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήξης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.»

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία:

1. Στις **21.5.2021** μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**» μετέδωσε παράθυρο τηλεαγοράς που αφορούσε στην παρουσίαση και προώθηση πώλησης των συστημάτων / φίλτρων καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», **χωρίς να διακρίνεται σαφώς ως τέτοιο**, κατά παράβαση του **άρθρου 34Α(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα ενώ το ενημερωτικό πρόγραμμα «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**» εξελίσσεται κανονικά (προηγείται δηλ. ενημερωτικό θέμα σχετιζόμενο με την επέκταση της άδειας μητρότητας), ο δημοσιογράφος/παρουσιαστής του προγράμματος, μόλις τελειώνει το προηγούμενο θέμα, αναφέρει τα πιο κάτω:

Α. Δημητρόπουλος: *Μάλιστα, αυτά με την άδεια μητρότητας, πάμε τώρα να πιούμε δροσερό και υγιεινό νερό.*

Αμέσως στην οθόνη εμφανίζεται πλάνο στο οποίο περιλαμβάνονται τρία παράθυρα. Στα δύο προβάλλεται από ένας παρουσιαστής. Οι παρουσιαστές δίνουν τις

πληροφορίες. Στο τρίτο παράθυρο προβάλλεται εναλλασσόμενο οπτικό υλικό με το προϊόν.

Κατά τη διάρκεια της όλης παρουσίασης αναγράφονται σταθερά στην οθόνη τα πιο κάτω:

Σήμα εταιρείας: Camelot

Ιστοσελίδα: www.camelot.gr

Τηλ.: 25030497 – ΓΙΑ ΚΑΘΑΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΟ ΝΕΡΟ

Λεκτικό:

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Φίλες και φίλοι εάν γυρίσουμε να δούμε τα τελευταία 70 χρόνια οι γεωργοί ρίχνουν αλόγιστα λιπάσματα, ρίχνουν φυτοφάρμακα, βιομηχανίες έχουν πολλαπλασιαστεί. Και θα γυρίσουμε να δούμε ότι ακριβώς όλα αυτά τα απόβλητα, όπως και τα στραγγίσματα των νεκροταφείων, των χωματερών, βλέπουμε επίσης ότι η πολιτεία βάζει χλώριο για να μας προστατέψει από παλαιότερες ασθένειες. Όλα αυτά εάν γυρίσουμε να τα δούμε, είναι πάνω από 80 χιλιάδες επικίνδυνες χημικές (...) που υπάρχουν σε αυτό το νερό το οποίο έρχεται στην βρύση μας. Άρα εάν γυρίσουμε να δούμε και πάρουμε μόνο τα φυτοφάρμακα ένα παράδειγμα, το τι προκαλούν στην υγεία μας, θα δούμε ότι αρκούν μερικά μέρη στο τρισεκατομμύριο για να δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στην υγεία μας. Άρα χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο σύστημα που σίγουρα 100% να μας αφαιρέσει όλα αυτά τα επικίνδυνα τα οποία υπάρχουν στο νερό και να μας αφήσει μέσα τα χρήσιμα μεταλλικά άλατα. Γι' αυτό ακριβώς οι Αμερικάνοι κατασκεύασαν το τελειότερο σύστημα, το οποίο είναι το Imperial Plus, το βλέπουμε αυτή τη στιγμή στην οθόνη μας...

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Το οποίο είναι 5^{ης} γενιάς...

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Ακριβώς είναι 5^{ης} γενιάς, είναι εξ' ολοκλήρου από ανοξείδωτο χειρουργικό ατσάλι όπως το βλέπουμε και θα δούμε ότι η τεχνολογία του η εσωτερική που μπαίνει μέσα το φίλτρο για να μας καθαρίσει, εάν γυρίσουμε τα το δούμε, είναι αυτό που βλέπουμε εδώ φίλες και φίλοι. Εξωτερικά υπάρχουν πολλά στρώματα από φυσικά υλικά, τα οποία οι μεμβράνες αυτές εδώ, είναι από 0,3 micro ή 0,2 ή 0,1 micro και συνέχεια υπάρχει εσωτερικά μέσα στερεός ενεργός φαρμακευτικός άνθρακας, η ανώτερη ποιότητα που υπάρχει. Παράγεται και κατασκευάζεται σε ένα νησί της Χαβάης, αποκλειστικά για τα εργοστάσιά μας. Εάν γυρίσουμε να δούμε εσωτερικά υπάρχουν ειδικές φυσικές μεμβράνες πάλι. Εσωτερικά το βλέπουμε εδώ. Και όταν πλέον φίλες και φίλοι, καθαρίσει 10.000 λίτρα νερού και πάνω, θα δούμε ότι εξωτερικά, πώς είναι το εξωτερικό φίλτρο του;

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Κοιτάχτε πως ήτανε πριν (παρουσιάζει άσπρο κύλινδρο). Το συγκεκριμένο βάζοντας σε ένα πελάτη έτσι ήτανε αρχικά και μετά από ένα χρόνο χρήσης, κοιτάχτε πως έχει

γίνει (παρουσιάζει καφέ κύλινδρο). Εξωτερικά είναι τα διάφορα στερεά που έχει κρατήσει το φίλτρο και εσωτερικά είναι τα διάφορα χημικά.

Τα τρία παράθυρα φεύγουν και παραμένει μια εικόνα στην οθόνη.

Παρουσιαστής 1:

Για δέστε το όμως και αυτό εδώ μετά όταν περάσουν. Τι είναι οι εσωτερικές μεμβράνες. (παρουσιάζει το φίλτρο)

Παρουσιαστής 2:

Είναι μια απόδειξη του τι βγαίνει στον πελάτη. Η καθαρότητα που βγαίνει. Ενώ εξωτερικά κοιτάχτε πως έμπαινε και τι κρατούσε, στο τέλος στο τελευταίο στάδιο είναι πεντακάθαρο και αυτό είναι το νερό που μας προσφέρει. (παρουσιάζει το φίλτρο)

Επαναφορά στα τρία παράθυρα:

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Έχουμε τρεις επιλογές που μπορεί κάποιος να βάλει. Είτε με 119 ευρώ που είναι με τεχνολογία 0,3 micro, είναι 800 γραμμάρια ενεργού συμπιεσμένου φαρμακευτικού άνθρακα και με όλες τις μεμβράνες που είδαμε νωρίτερα. Είτε υπάρχει η επιλογή με 0,2 micro που είναι στα 159 ευρώ, είτε με 0,1 micro που είναι στα 190 ευρώ. (Κατά τη διάρκεια του λεκτικού οι τιμές εμφανίζονται γραπτώς και στο παράθυρο της οθόνης.) Και οι τρεις επιλογές είναι για ένα χρόνο χρήσης ή 10.000 λίτρα καθαρού φιλτραρισμένου νερού.

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Δώστε μου το ένα φίλτρο εδώ για να δούμε ακριβώς με τον ανταγωνισμό φίλες και φίλοι. Εάν γυρίσουμε να δούμε πως είναι ο ανταγωνισμός, ελάτε λίγο εδώ εάν έχετε την καλοσύνη. Βλέπουμε εδώ (κρατάει δύο διαφορετικά φίλτρα) πώς είναι ένα φίλτρο, το δικό μας, είναι 800 γραμμάρια ενεργός φαρμακευτικός άνθρακας, η ανώτερη ποιότητα, εν αντιθέσει φίλες και φίλοι με τον ανταγωνισμό τον οποίο βλέπουμε πολλές φορές και στην τηλεόραση. Βλέπετε (δείχνει φίλτρο άλλης εταιρείας προφανώς) είναι 80 γραμμάρια. Πως μπορούν τα 80 γραμμάρια φίλες και φίλοι να έρθουν και να καθαρίσουν νερό, την ίδια ποιότητα αλλά και ποσότητα. Έστω αν ήταν και η ίδια ποιότητα ενεργού φαρμακευτικού άνθρακα, τα 80 γραμμάρια με τα 800 γραμμάρια είναι καταλαβαίνεται πόσες φορές είναι καθαρότερο το νερό μας φίλες και φίλοι και γι' αυτό λέμε, εάν βρεθεί ανώτερη ποιότητα νερού απ' τα συστήματά μας, η Camelot International προσφέρει 300.000 ευρώ. Γι' αυτό σας λέμε, καλέστε μας, καλέστε και όλους τους άλλους που πουλάνε φίλτρα, την ίδια στιγμή να έρθουμε σπίτι σας. Μην αγοράζετε μόνο με λόγια φίλες και φίλοι. Να δείτε να δοκιμάσετε και μετά να αγοράσετε φίλες και φίλοι. Και εμάς βεβαίως το σύστημά μας είναι 1.560 ευρώ. Τόσο πωλείται στην Αμερική, στον Καναδά, στη Λατινική Αμερική, τόσο πωλείται στην Αυστραλία και σε πολλές άλλες χώρες. Μόνο στην Ελλάδα και Κύπρο δίνουμε τη συσκευή ...

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Την παρέχουμε δωρεάν προς χρήση, πληρώνοντας ο πελάτης μια φορά το χρόνο το ανταλλακτικό φίλτρο. Εμείς ερχόμαστε να πούμε, θα έρθουμε στο σπίτι σας, θα σας κάνουμε παρουσίαση πλήρη, θα σας κάνουμε όλα τα πειράματα, θα πιείτε νερό και θα σας το εφαρμόσουμε κιόλας.

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Πάμε να δούμε και το πείραμα κατευθείαν. Ένα πείραμα φίλες και φίλοι. Πάμε εδώ αν μπορούμε. (Από μια κανάτα ρίχνει νερό σε ένα ποτήρι δείχνοντας ένα άλλο ήδη γεμάτο). Αυτό είναι ένα ποτήρι που βγήκε από το Imperial Plus, φιλτραρισμένο νερό. Εδώ θα βάλω της βρύσης και θα γυρίσομεν να κάνομεν ένα πείραμα.

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Το συγκεκριμένο πείραμα σας το κάνουμε και από κοντά στο σπίτι σας φυσικά.

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Βάζω δύο σταγόνες όπως βλέπετε ανιχνευτή χλωρίου, βάζω δύο εδώ και αν το ανακατέψω λίγο για δέστε πως είναι ακριβώς φίλες και φίλοι. Το χρώμα το ένα και το άλλο. (το νερό βρύσης πρασίνισε).

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Ανιχνεύει το χλώριο ουσιαστικά.

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

*Όμως πρέπει να έχουμε αρκετή ποσότητα νερό, ώστε να πλένουμε και τα τρόφιμά μας. Και βλέπουμε ότι όταν πάω να πλύνω ένα τρόφιμο (βουτά μια πιπεριά μέσα στο ποτήρι που το νερό του έγινε πράσινο), φίλες και φίλοι, δέστε κατευθείαν πως γίνεται. (το νερό γίνεται ξανά άχρωμο). **Απορρόφησε όλο το χλώριο το τρόφιμό μου. Ποιος τρώει το τρόφιμο. Εσείς!** Άρα καταλαβαίνετε ότι χρειάζεστε ένα σύστημα να σας δίνει αρκετή ποσότητα νερό και να πίνει όλη η οικογένεια όσο θέλει, πάνω από δύο λίτρα νερό την ημέρα και εν συνεχεία να πλένετε τα τρόφιμά σας, να μαγειρεύεται, να φτιάχνετε τα ροφήματά σας. Γι' αυτό μη βλέπετε μόνο την τιμή ενός φίλτρου φίλες και φίλοι. Τι κάνει, πόσα πιστοποιητικά έχει. Εμείς θα ρθούμε σπίτι σας να σας δείξομε όλα τα πιστοποιητικά τα οποία έχουμε πιστοποιητικά απ' το NSF...*

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Απ' το 253NSF απ' το Water Quality Association...

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

... απ' το Υπουργείο Υγειονομικών Υπηρεσιών της Καλιφόρνιας

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

... απ' το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης...

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

...το οποίο έχουμε δύο πιστοποιητικά απ'το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, τόσο απ'το Χημείο, όσο και απ'την Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή. Άρα καλέστε μας να τα δείτε και να δοκιμάσετε νερό από κοντά φίλες και φίλοι. **Το νερό είναι η βάση της υγείας μας Είναι το καλύτερο φάρμακο για πρόληψη και υγεία. Δεν μπορούμε να παίζουμε με την υγεία μας.** Γι'αυτό μην ακούτε μόνο λόγια ή απ'την τηλεόραση ή τι θα σας πει κάποιος. Καλέστε μας να σας αποδείξομεν αυτά τα οποία λέμε εμείς φίλες και φίλοι. Δεν μπορούνε για παράδειγμα, αυτά τα δύο πράγματα να είναι τα ίδια (η κάμερα ζουμάρει πάνω στα δύο φίλτρα νερού – ένα δικό τους και ένα άλλης εταιρείας). Άλλο είναι το (...) και άλλο είναι το πατίνι φίλες και φίλοι.

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Και το σημαντικότερο είναι ότι πάμε στον πελάτη, βλέπει μπροστά του, δοκιμάζει, του κάνουμε όλα τα πειράματα δηλ. είναι κάτι το οποίο θα το δείτε μπροστά σας. Δεν θα το παραγγείλετε τηλεφωνικά να σας σταλεί να το βάλετε....

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

...αποδεικνύουμε αυτά τα οποία λέμε.

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Ακριβώς. Και αυτά τα αποδεικνύουμε κάθε φορά και πριν την αλλαγή. Πριν κάνουμε την αλλαγή του ανταλακτικού φίλτρου, θα σας κάνουμε με ανιχνευτή χλωρίου όλα τα πειράματα, θα δείτε και το τελευταίο ποτήρι ότι είναι ακριβώς το ίδιο όπως το πρώτο.

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Καλέστε μας φίλες και φίλοι στα τηλέφωνα που βλέπετε. Καλέστε μας να τα δείτε από κοντά. Μην αγοράζετε γουρούνι στο σακί φίλες και φίλοι. Καλέστε μας για να τα δείτε πραγματικά, να σας μιλήσομεν και να έχουμε το χρόνο να τα πούμε από κοντά, να γνωριστούμε, γιατί για μια ζωή θα θέλετε να καθαρίζετε το νερό.

Από παράθυρο 2: Επίσης θα εξοικονομήσει πολύς κόσμος και πολλά χρήματα σε σχέση με εμφιαλωμένα.

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Βεβαίως. Γι'αυτόν ακριβώς το λόγο η Camelot κατασκεύασε αυτό εδώ... (δείχνει μπουκάλι που κρατά στο χέρι του).

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

Το μπουκάλι το ανοξείδωτο το οποίο έχει χωρητικότητα 800μλ, σχεδόν ένα λίτρο. Το γεμίζουμε από όπουδήποτε, είτε από νερό, είτε από πηγάδι, είτε από λίμνη, από όπουδήποτε. Έχει ειδικό φίλτρο και τοποθετώντας το, ρουφώντας, περνά από το φίλτρο και γίνεται πλήρως πόσιμο.

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

Και αυτό είναι στα 39 ευρώ και το εσωτερικό του μόνο 29. Γι'αυτό πάμε να κάνουμε ακόμα ένα πείραμα στα γρήγορα για το μπάνιο μας. Βλέπομε ότι φίλες και φίλοι, εάν σε περίπτωση έχουμε δύο ποτήρια νερό εδώ, λίγο έπλυνα τα χέρια μου (τοποθετεί τα δάχτυλά του στο ένα ποτήρι με νερό και μετά τα βγάζει), εάν βάλω ανιχνευτή χλωρίου

εδώ, θα δούμε ότι το ένα αλλάζει το χρώμα ενώ το άλλο για κοιτάχτε το και δέστε τι γίνεται φίλες και φίλοι. Άρα χρειάζεται κατευθείαν να έχουμε ένα σύστημα όπως είναι για το (...).

Παρουσιαστής - παράθυρο 2:

...όπου είναι ανοξείδωτο το οποίο το συνδέουμε στο μπάνιο μας και έχουμε φιλτραρισμένο νερό και από βαρεά μέταλλα και απ'το χλώριο και ουσιαστικά γιατί θέλουμε πεντακάθαρο νερό...

Παρουσιαστής - παράθυρο 1:

...λέμε ότι, επειδή τρέχει ο χρόνος, καλέστε μας φίλες και φίλοι. Καλέστε μας να τα πούμε από κοντά στα τηλέφωνα που βλέπετε αυτή τη στιγμή στις οθόνες σας.

Το πλάνο αλλάζει και εμφανίζεται ο Δημοσιογράφος/Παρουσιαστής του προγράμματος «ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ» να αναφέρει:

A. Δημητρόπουλος: Αυτά με το νερό, τώρα πάμε για μια έκτακτη είδηση. Πάμε *Sigmalive*. (Ακολουθεί μετάδοση είδησης).

2. Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ» μετέδωσε διαφημιση/παράθυρο τηλεαγοράς που αφορούσε στην παρουσίαση και προώθηση πώλησης των συστημάτων / φίλτρων καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», **χωρίς να είναι άμεσα αναγνωρίσιμο και διακριτό από το συντακτικό περιεχόμενο**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**», στα πλαίσια του προγράμματος «ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ», μετέδωσε διαφήμιση/τηλεμπορικό μήνυμα του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **δεν ήταν νόμιμη και αληθής και περιείχε υπερβολικούς και ανυπόστατους ισχυρισμούς**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1 σε συνδυασμό με το το περιεχόμενο των επιστολών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ημερομ. 2.7.2021) και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (ημερομ. 25.6.2021) όπως αυτές

επισυνάπτονται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'** κατόπιν σχετικού αιτήματος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ημερομ. 16.6.21.

Συνοπτικά:

Το Τ.Α.Υ. στην επιστολή του ημερομ. 2.7.21 αναφέρει πως στα πιο πάνω γεγονότα χρησιμοποιούνται παραπλανητικοί ισχυρισμοί σε σχέση με την ποιότητα του πόσιμου νερού που παρέχεται από τα δίκτυα ύδρευσης της Δημοκρατίας και ότι «τέτοιες διαφημίσεις που επιχειρούν να δημιουργήσουν αμφιβολίες γύρω από την ποιότητα του πόσιμου νερού είναι απαράδεκτες». Αναφέρει επιπλέον πως «περιέχονται παραπλανητικές ψευδείς και ανυπόστατες πληροφορίες σε ό,τι αφορά στην ποιότητα του πόσιμου νερού» (...) που «επιχειρούν να δημιουργήσουν αισθήματα ανασφάλειας και πανικού ως προς την αξιοπιστία της καταλληλότητας του πόσιμου νερού με απώτερο σκοπό την επιτυχέστερη προώθηση των διαφημιζόμενων προϊόντων.»

Το Σ.Υ.Α. στην επιστολή του ημερομ. 25.7.21 αναφέρει πως τα πιο πάνω γεγονότα περιέχουν παραπλανητικές και ψευδείς πληροφορίες που δημιουργούν «αισθήματα ανασφάλειας και πανικού ως προς την καταλληλότητας του πόσιμου νερού στους καταναλωτές, με σκοπό την προώθηση των διαφημιζόμενων προϊόντων.». Διαβεβαιώνει περαιτέρω πως «τα αναφερόμενα στην εν λόγω διαφήμιση στερούνται τεκμηρίωσης, παραπλανούν και προκαλούν πανικό, αναφορικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού, στους καταναλωτές.».

4. Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **έκανε άδικη αναφορά και δυσφημούσε άλλα προϊόντα και συγκεκριμένα το νερό της βρύσης**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 3.

5. Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**», στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **εκμεταλλεύεται το αίσθημα του φόβου**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 3.

6. Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**», στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **παρουσίαζε με λόγια και οπτικά, το διαφημιζόμενο είδος (προϊόν) με τρόπο που άμεσα ή συμπερασματικά δημιουργεί λανθασμένες εντυπώσεις**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Δ.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 3.

7. Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **περιείχε ισχυρισμούς με ανοίκεια έμφαση οι οποίοι πιθανόν να παραπλανούν, καθώς και δυσφημιστικές αναφορές σε άλλα προϊόντα και υπηρεσίες** (συγκεκριμένα στο νερό της βρύσης), κατά παράβαση της **Παραγράφου Δ.3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 3.

Ο οργανισμός, με ηλεκτρονικό του μήνυμα ημερομ. **6.8.2021**, ζήτησε όπως υποβάλει τις θέσεις του προσωπικώς. Ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολές της ημερομ. **5.10.21 και 12.10.21**, κάλεσε τους εκπροσώπους του οργανισμού να παραστούν στη συνεδρία της ημερομ.**20.10.2021**, για να υποβάλουν προσωπικώς τις παραστάσεις τους, σε σχέση με τις πιθανές παραβάσεις της υπόθεσης.

Στη συνεδρία της Αρχής, ημερομ.**20.10.2021**, παρευρέθηκαν εκ μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού, ο κ. Χρύσανθος Τσουρούλλης, Διευθύνων Σύμβουλος του τηλεοπτικού οργανισμού «**ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)**» και η κα. Βικτώρια Καδή, Δικηγόρος.

Κατά τη διάρκεια της ενώπιον της Αρχής διαδικασίας, τόσο ο κ. Τσουρούλλης όσο και η δικηγόρος του οργανισμού, εξέθεσαν τις απόψεις τους αναφορικά με τις πιο

πάνω πιθανές παραβάσεις και κατέθεσαν γραπτό υπόμνημα. Αντίγραφο του εν λόγω υπομνήματος επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος του οργανισμού παραδέχτηκε τις παραβάσεις που περιλαμβάνονται στα υποστοιχεία 1 και 2, τα οποία σχετίζονται με τα άρθρα **34Α(1) και 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). Επιπρόσθετα ο κ. Τσουρούλλης πληροφόρησε την Αρχή ότι έχουν δοθεί συγκεκριμένες οδηγίες και ο οργανισμός προχώρησε σε διορθωτικές ενέργειες. Συγκεκριμένα, σημείωσε πως τα τηλεμπορικά παράθυρα διακρίνονται πλέον σαφώς ως τέτοια με οπτικά και ακουστικά μέσα έτσι ώστε να είναι άμεσα αναγνωρίσιμα και διακριτά από το συντακτικό περιεχόμενο.

Σε ό,τι αφορά στις πιθανές παραβάσεις που περιλαμβάνονται στα υποστοιχεία 3-7 (παράγραφοι Β.1,3,4 και Δ.1,3 του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), η δικηγόρος κα Καδή, αφού πήρε το λόγο, επιγραμματικά υποστήριξε πως δεν προκύπτει οποιαδήποτε παράβαση του πιο πάνω Νόμου και Κανονισμών από τη συγκεκριμένη μετάδοση τηλεαγοράς, σημείωσε ωστόσο ότι έχουν ήδη δοθεί οδηγίες ώστε το συγκεκριμένο παράθυρο τηλεαγοράς να μην τύχει επανάληψης από τον οργανισμό και ούτε υπάρχει πρόθεση επανάληψης προβολής του. Πιο συγκεκριμένα, ανέφερε εν ολίγοις τα εξής, όπως περιλαμβάνονται και στο κατατεθέν υπόμνημα:

- Σε ό,τι αφορά στις πιθανές παραβάσεις των παραγράφων Β.1 & Β.4 (υποστοιχεία 3 και 5) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), θέση του οργανισμού είναι ότι «οι αναφορές σε πρόβλημα της μόλυνσης του νερού και σε δημιουργία σοβαρών προβλημάτων υγείας ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και υποστηρίζονται τόσο από γεγονότα, όσο και από επιστημονικά άρθρα και μελέτες.» και ότι «Ως λύση προς αποφυγή τέτοιων προβλημάτων και κινδύνων, προτείνεται από πολλούς ειδικούς η χρήση φίλτρων μερού». Προς υποστήριξη τούτου, στο προαναφερθέν υπόμνημα (το οποίο όπως καταγράφεται πιο πάνω επισυνάπτεται ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α') έχουν επισυναφθεί διάφορες μελέτες και κάποιες έρευνες καθώς επίσης σχετικά δημοσιεύματα που αφορούν στο θέμα της μόλυνσης του νερού, ως εξής:

(Σημ.: Στο υπόμνημα του οργανισμού σημειώνονται ως Παράρτημα Α΄.)

- Μελέτη του ΤΕΠΑΚ του 2018 σχετικά με την ποιότητα του νερού της βρύσης στην περιοχή της Λεμεσού και των εμφιαλωμένων νερών,
- Αξιολόγηση κατακράτησης γεωργικών φαρμάκων και ανόργανων ιόντων από τη συσκευή καθαρισμού πόσιμου νερού Camelot, 2018, από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
- Αξιολόγηση απομάκρυνσης βαρέων μετάλλων από τα φίλτρα IMPERIAL KYA, 2014 από το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
- Γνωμάτευση καταλληλότητας αναφορικά με τις συσκευές Imperial από την Πανελλήνια Εταιρεία Ιατρών Δημόσιας Υγείας,
- Τιμητική Βράβευση του Προέδρου του Διεθνούς Οργανισμού Υγείας Camelot στο 1^ο Διεθνές Φόρουμ για το Νερό,
- Γραπτή εγγύηση προς πελάτη του IMPERIAL PLUS WATER SYSTEM
- διάφορα άρθρα ή /και δημοσιεύματα ή/και μελέτες ή πιστοποιητικά που έχουν δημοσιευτεί στον ελληνικό κυρίως τύπο και της Camelot News, τα οποία θέτουν το ενδεχόμενο της σύνδεσης προβλημάτων στην ανθρώπινη υγεία με την κατανάλωση ακατάλληλου νερού λόγω συγκέντρωσης τοξικών συστατικών στο τρεχούμενο νερό.

Όσον αφορά στην κυπριακή πραγματικότητα, ο οργανισμός έχει καταθέσει:

- (α) δημοσίευμα της εφημερίδας «Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2009 με θέμα «*Αναμένεται μεγαλύτερη επιβάρυνση του υδροφορέα από φάρμακα*», το οποίο αναφέρεται σε πιλοτική έρευνα του Ινστιτούτου Χάρβαρντ σε αστικά κέντρα για την παρουσία υπολειμμάτων φαρμάκων σε υπόγεια ύδατα,
- (β) δημοσίευμα της εφημερίδας «Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019 με θέμα «*Η Κύπρος στις 4 χώρες της ΕΕ χωρίς πόσιμο νερό βρύσης*», το οποίο όμως πλην της πιο πάνω αναφοράς δεν υπεισέρχεται σε οποιεσδήποτε περαιτέρω επεξηγήσεις ή / και λεπτομέρειες επί του θέματος,
- (γ) δημοσίευμα της εφημερίδας «Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2020 με θέμα «*Έκλεισε λόγω ρύπανσης το φράγμα Καλαβασού*»,
- (δ) δημοσίευμα της εφημερίδας «ΠΟΛΙΤΗΣ» ημερομηνίας 19 Μαρτίου 2014 με θέμα «*Σχολεία – στρατόπεδα με ακατάλληλο νερό*»,
- (ε) δημοσίευμα στην ιστοσελίδα <http://ikypros.com> ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2014 με θέμα «*Κίνδυνος! Μη πόσιμο νερό Αγίας Βαρβάρας, Αλάμπρας, Πέρα Χωρίου Νήσου, Καλού Χωριού Λάρνακας*»,

(στ) δημοσίευμα στο διαδίκτυο της Onlycy Team από άγνωστο συντάκτη ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2014 με θέμα «*Συνεχίζει να είναι ακατάλληλο το νερό στο Καλό Χωριό*»,

(ζ) άρθρο της Σύλβιας Καρακατσάνη ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2008 με θέμα «*Αποσύρεται το νερό Άγιος Νικόλαος*»,

(η) άρθρο της Σύλβιας Καρακατσάνη ημερομηνίας 6 Απριλίου 2003 με θέμα «*Ξέρετε τι νερό, τελικά πίνετε;*».

(θ) δημοσίευμα στην ιστοσελίδα <http://studycyprus.eu>, χωρίς ημερομηνία με θέμα «*Φαρμακευτικές ουσίες στα νερά της Κύπρου*».

Συνεπώς, ο οργανισμός επιμένει πως τα όσο αναφέρθηκαν στο τηλεμπορικό παράθυρο είναι αληθή, δεν είναι υπερβολικά και δεν εκμεταλλεύονται το αίσθημα του φόβου.

- Αναφορικά με τις πιθανές παραβάσεις των παραγράφων Β.3 και Δ.3 (υποστοιχεία 4 και 7) του προαναφερθέντος Κώδικα, είναι θέση του οργανισμού ότι στο τηλεμπορικό παράθυρο γίνεται αναφορά στην τεχνολογία που χρησιμοποιεί το συγκεκριμένο προϊόν και στον τρόπο κατασκευής του, καθώς επίσης και με ποιά τρόπο αυτό διαφέρει από τις υπόλοιπες παρόμοιες τεχνολογίες που υπάρχουν στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνολογιών των άλλων προϊόντων τα οποία διαθέτει η ίδια η διαφημιζόμενη εταιρεία. Ως εκ τούτου, η δικηγόρος του οργανισμού ανέφερε ότι κατά την περιγραφή του προϊόντος στο υπό εξέταση τηλεμπορικό παράθυρο δεν γίνεται αναφορά ή δυσφήμιση άλλων παρόμοιων προϊόντων ή οποιουδήποτε συγκεκριμένου φίλτρου, αλλά γίνεται σύγκριση μεταξύ γενικών τύπων φίλτρων νερού και του φίλτρου του συγκεκριμένου προϊόντος. Επιπρόσθετα ο οργανισμός ισχυρίστηκε πως σε καμία περίπτωση δεν επιχειρήθηκε υποβάθμιση ή δυσφήμιση του νερού της βρύσης, το οποίο όπως υποστήριξε, δεν αποτελεί ανταγωνιστικό προϊόν. Προς υποστήριξη όλων των πιο πάνω, επισυνάπτονται από τον οργανισμό στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' διάφορα πιστοποιητικά, γνωματεύσεις και αξιολογήσεις ως εξής:

(Σημ.: στο υπόμνημα του οργανισμού σημειώνεται ως Παράρτημα Β')

- Πιστοποιητικό από NSF - (National Sanitation Foundation).

- Πιστοποιητικό από το Υπουργείο Υγειονομικών Υπηρεσιών Καλιφόρνιας,

- Στοιχεία ελέγχου κατακράτησης πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων (PAH) από τη συσκευή πόσιμου νερού Imperial - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
  - Εξέταση Χημικών Ουσιών - Αξιολόγηση απομάκρυνσης βαρέων μετάλλων από τα φίλτρα IMPERIAL - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
  - Έκθεση Δοκιμής του φίλτρου Imperial Plus από το Ιατρικό Εργαστήριο Διάγνωσης και Πρόληψης, Χαλκιδική,
  - Αξιολόγηση κατακράτησης γεωργικών φαρμάκων και ανόργανων ιόντων από τη συσκευή καθαρισμού πόσιμου νερού Camelot, 2018, από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
  - Γνωμάτευση καταλληλότητας της Πανελλήνιας Εταιρείας Ιατρών Δημόσιας Υγείας, 2011.
  - Data Performance του IMPERIAL PLUS από το National Sanitation Foundation
- Αναφορικά με την πιθανή παράβαση της παραγράφου Δ.1 του προαναφερθέντος Κώδικα, είναι θέση του οργανισμού ότι αυτή δεν στοιχειοθετείται διότι μέσω του παραθύρου τηλεαγοράς επιχειρείται η ορθή ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού σε σχέση με το θέμα της μόλυνσης του νερού και δίνεται συγκεκριμένη λύση μέσα από το διαφημιζόμενο προϊόν. Ο οργανισμός επιπλέον ισχυρίζεται πως δεν δίνονται λανθασμένες εντυπώσεις στους τηλεθεατές καθότι οι σχετικές αναφορές ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και τεκμηριώνονται από πιστοποιητικά, γνωματεύσεις και αξιολογήσεις όπως επισυνάπτονται στο προαναφερθέν ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' (Παράρτημα Β' του υπομνήματος του οργανισμού).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων των προφορικών και γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του υπό αναφορά προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **21.5.2021** μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**» μετέδωσε παράθυρο τηλεαγοράς που αφορούσε στην παρουσίαση και προώθηση πώλησης των συστημάτων / φίλτρων καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», **χωρίς να διακρίνεται σαφώς ως τέτοιο**, κατά παράβαση του **άρθρου 34Α(1)** του

περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**» μετέδωσε διαφήμιση/παράθυρο τηλεαγοράς που αφορούσε στην παρουσίαση και προώθηση πώλησης των συστημάτων / φίλτρων καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», **χωρίς να είναι άμεσα αναγνωρίσιμο και διακριτό από το συντακτικό περιεχόμενο**, κατά παράβαση του **άρθρου 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**», στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση/τηλεμπορικό μήνυμα του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **δεν ήταν νόμιμη και αληθής και περιείχε υπερβολικούς και ανυπόστατους ισχυρισμούς**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **έκανε άδικη αναφορά και δυσφημούσε άλλα προϊόντα και συγκεκριμένα το νερό της βρύσης**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**», στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **εκμεταλλεύεται το αίσθημα του φόβου**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Β.4** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**», στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **παρουσίαζε με λόγια και οπτικά, το διαφημιζόμενο είδος (προϊόν) με τρόπο που άμεσα ή συμπερασματικά δημιουργεί λανθασμένες εντυπώσεις**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Δ.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στις **21.5.2021**, μεταξύ των ωρών **09:15 – 09:25** ο τηλεοπτικός οργανισμός «**SIGMA TV**» στα πλαίσια του προγράμματος «**ΠΡΩΤΟΣΕΛΙΔΟ**», μετέδωσε διαφήμιση του συστήματος / φίλτρου καθαρισμού του νερού της εταιρείας «**Camelot**», η οποία **περιείχε ισχυρισμούς με ανοίκεια έμφαση οι οποίοι πιθανόν να παραπλανούν, καθώς και δυσφημιστικές αναφορές σε άλλα προϊόντα και υπηρεσίες** (συγκεκριμένα στο νερό της βρύσης), κατά παράβαση της **Παραγράφου Δ.3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Σε ό,τι αφορά στην προφορική παραδοχή του οργανισμού για τις σχετιζόμενες με τα άρθρα 34Α(1) και 33(1)(α) του πιο πάνω Νόμου, παραβάσεις και τη διαβεβαίωσή του ότι έχουν ήδη ληφθεί σχετικά διορθωτικά μέτρα, η Αρχή εκφράζει την ικανοποίησή της περί τούτου.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς του οργανισμού όπως αυτοί εκφράστηκαν προφορικά και όπως καταγράφονται στο υπόμνημα που κατέθεσε ο οργανισμός κατά τη διάρκεια της Συνεδρίας ημερομ. 20.10.21, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, η Αρχή επιθυμεί να επισημάνει ότι το περιεχόμενο της εν λόγω διαφήμισης την έχει απασχολήσει ιδιαίτερα, λόγω του ότι περιλαμβάνει ισχυρισμούς που αφορούν σε απαραίτητο και πολύτιμο αγαθό για τη ζωή και την ανάπτυξη του ανθρώπινου οργανισμού. Ακριβώς λόγω της σημασίας του, οι όποιες αναφορές για την καταλληλότητα ή μη του πόσιμου νερού μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πρέπει να γίνονται με ιδιαίτερη προσοχή και με την ενδεδειγμένη επιστημονική τεκμηρίωση, δεδομένου ότι μπορεί να δημιουργήσουν λανθασμένες

εντυώσεις, να παραπληροφορήσουν, ακόμα και να σπείρουν την ανησυχία και τον πανικό ανάμεσα στο κοινό.

Παρόλο που ο οργανισμός, στο υπόμνημά του (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' – Παράρτημα Α' υπομνήματος**), έχει καταθέσει και σχετικό υλικό προκειμένου να επιβεβαιώσει τους ισχυρισμούς του τηλεμπορικού παραθύρου, η Αρχή κρίνει ότι το υλικό που έχει κατατεθεί δεν επαληθεύει τους ισχυρισμούς που εκφράζονται στο τηλεμπορικό παράθυρο, ούτε αυτούς που εκφράστηκαν από τη δικηγόρο του οργανισμού προς υποστήριξη του περιεχομένου του υπό εξέταση τηλεμπορικού παραθύρου, το περιεχόμενο των οποίων είναι μάλλον γενικευμένο και υπερβολικό.

Αναφορικά με τα προαναφερθέντα έγγραφα ή/ και στοιχεία, η Αρχή επισημαίνει ότι αυτά - πλην της σχετικής μελέτης του ΤΕΠΑΚ - ως επί το πλείστον δεν αναφέρονται στην κυπριακή πραγματικότητα. Επιπλέον μεγάλο μέρος του υπομνήματος του οργανισμού φαίνεται να αποτελείται από μέρος του ενημερωτικού δελτίου της εταιρείας παραγωγής του εν λόγω φίλτρου νερού, δηλαδή προέρχονται από ενημερωτικό δελτίο του «Διεθνή Οργανισμού Υγείας CAMELOT» το οποίο και φέρει την επωνυμία «CAMELOT NEWS».

Εν πάση περιπτώσει, η υποχρέωση της Αρχής έναντι των τηλεθεατών είναι να διασφαλίσει πως οτιδήποτε διαφημίζεται στις τηλεοπτικές οθόνες είναι, μεταξύ άλλων, νόμιμο, τίμιο, αληθές, καλαίσθητο και δεν περιέχει υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς. Στην προκειμένη περίπτωση το υπό εξέταση τηλεμπορικό παράθυρο διαφημίζει πολύ περισσότερα από αυτά που δύνανται να τεκμηριωθούν. Έστω λοιπόν ότι θεωρηθεί ικανοποιητική η τεκμηρίωση του ισχυρισμού του οργανισμού ότι «οι αναφορές σε πρόβλημα της μόλυνσης του νερού και σε δημιουργία σοβαρών προβλημάτων υγείας ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και υποστηρίζονται τόσο από γεγονότα, όσο και από επιστημονικά άρθρα και μελέτες.», ο ισχυρισμός στο τηλεμπορικό παράθυρο ότι «οι γεωργοί ρίχνουν αλόγιστα λιπάσματα, ρίχνουν φυτοφάρμακα, βιομηχανίες έχουν πολλαπλασιαστεί. Και θα γυρίσουμε να δούμε ότι ακριβώς όλα αυτά τα απόβλητα, όπως και τα στραγγίσματα των νεκροταφείων, των χωματερών, βλέπουμε επίσης ότι η πολιτεία βάζει χλώριο για να μας προστατέψει από παλαιότερες ασθένειες. Όλα αυτά εάν γυρίσουμε να τα δούμε, είναι πάνω από 80 χιλιάδες επικίνδυνες χημικές (...) που υπάρχουν σε αυτό το νερό το οποίο έρχεται στην βρύση μας. Άρα εάν γυρίσουμε να δούμε και πάρουμε μόνο τα φυτοφάρμακα ένα παράδειγμα, το τι προκαλούν στην υγεία μας, θα δούμε ότι αρκούν

μερικά μέρη στο τρισεκατομμύριο για να δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στην υγεία μας.», σε συνδυασμό με τον ισχυρισμό ότι «Άρα χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο σύστημα που σίγουρα 100% να μας αφαιρέσει όλα αυτά τα επικίνδυνα τα οποία υπάρχουνε στο νερό και να μας αφήσει μέσα τα χρήσιμα μεταλλικά άλατα. Γι' αυτό ακριβώς οι Αμερικάνοι κατασκεύασαν το τελειότερο σύστημα, το οποίο είναι το Imperial Plus.», παραμένει υπερβολικός, εξεζητημένος και προτάσσει πολύ περισσότερα από όσα δικαιολογούνται από την υπάρχουσα τεκμηρίωση. Οι συγκεκριμένες αναφορές εισηγούνται στον μέσο τηλεθεατή την υπεραπλουστευμένη και γενικευμένη διατύπωση ότι τα σοβαρά προβλήματα υγείας προκαλούνται από τη χρήση του νερού της βρύσης και ότι χρησιμοποιώντας το σύστημα / φίλτρο καθαρισμού νερού “Imperial Plus” ο τηλεθεατής έχει τη σίγουρη λύση στο πρόβλημά του και κατ' επέκταση λύση στα πιθανά προβλήματα υγείας του.

Ως εκ τούτου, η Αρχή κρίνει ότι οι ισχυρισμοί ότι «η πολιτεία βάζει χλώριο για να μας προστατέψει από παλαιότερες ασθένειες. Όλα αυτά εάν γυρίσουμε να τα δούμε, είναι πάνω από 80 χιλιάδες επικίνδυνες χημικές (...) που υπάρχουνε σε αυτό το νερό το οποίο έρχεται στην βρύση μας.» καθώς και ότι «θα δούμε ότι αρκούν μερικά μέρη στο τρισεκατομμύριο για να δημιουργήσουν τεράστια προβλήματα στην υγεία μας.», είναι υπερβολικοί και απόλυτοι, κάνουν άδικη αναφορά και/ή δυσφημίζουν άλλες υπηρεσίες. Περαιτέρω, η Αρχή υποστηρίζει ότι το όλο οπτικοακουστικό υλικό του εν λόγω παραθύρου, εκμεταλλεύεται το αίσθημα φόβου του τηλεθεατή, καθώς δεν αφήνει κανένα περιθώριο αμφιβολίας στο κοινό ότι, εάν δεν έχει τη συγκεκριμένη συσκευή συστήματος καθαρισμού του νερού στο σπίτι του, τότε σίγουρα τόσο το τρεχούμενο πόσιμο νερό της βρύσης ή το νερό με το οποίο λούζεται, δεν είναι καθαρό και υγιεινό, και ως εκ τούτου δεν πίνει ούτε χρησιμοποιεί καθαρό νερό και θα έχει συνέπειες στην υγεία του. Επιπλέον, η Αρχή παρατηρεί ότι το οπτικοακουστικό υλικό του υπό αναφορά παραθύρου δεν αφήνει περιθώριο αμφιβολίας στο κοινό ότι τα φίλτρα της συγκεκριμένης διαφημιζόμενης συσκευής συστήματος καθαρισμού του νερού είναι φτιαγμένα από την πιο ακριβή ποιότητα ενεργού φαρμακευτικού άνθρακα και ότι *μόνο* με αυτή τη συσκευή το κοινό θα έχει καθαρό, υγιεινό νερό, θα είναι σίγουρο ότι θα έχει συνεχώς καθαρό, τρεχούμενο, φρέσκο νερό στο σπίτι και ότι θα πίνει πραγματικά καθαρό, υγιεινό νερό χωρίς φυτοφάρμακα, χλώριο, κ.α..

Θέση της Αρχής ωστόσο, είναι πως τα προαναφερθέντα, ειδικότερα σε ό,τι αφορά στα κυπριακά δεδομένα, δεν φαίνεται να μπορούν να επιβεβαιωθούν ή να επαληθευθούν από τις έρευνες και δημοσιεύματα, τα οποία οι εκπρόσωποι του οργανισμού

προσκόμισαν ως αποδεικτικό των ισχυρισμών τους. Προς ενίσχυση της άνωθεν θέσης, παρατίθενται ακολούθως οι σχετικές απόψεις και θέσεις του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας. (Σημειώνεται πως η Αρχή στο πλαίσιο της διερεύνησης της παρούσας υπόθεσης είχε επικοινωνήσει μέσω επιστολής ημερομ. 16.6.21, με το Τμήμα Ανάπτυξης Υδάτων (Τ.Α.Υ.) και το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας (Σ.Υ.Λ.) (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'**), ζητώντας τις απόψεις και τα σχόλια των πιο πάνω υπηρεσιών αναφορικά με ισχυρισμούς που ακούγονται κατά τη διάρκεια της παρουσίασης του συγκεκριμένου προϊόντος στο επίδικο τηλεμπορικό παράθυρο. Οι απαντήσεις του Τ.Α.Υ. και του Σ.Υ.Λ. βρίσκονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'** της παρούσας απόφασης.

Θέση του Τ.Α.Υ. στην απάντησή του ημερομ. 2.7.21, αναφέρει μεταξύ άλλων πως στο υπό αναφορά τηλεοπτικό παράθυρο χρησιμοποιούνται παραπλανητικοί ισχυρισμοί σε σχέση με την ποιότητα του πόσιμου νερού που παρέχεται από τα δίκτυα ύδρευσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ότι «τέτοιες διαφημίσεις που επιχειρούν να δημιουργήσουν αμφιβολίες γύρω από την ποιότητα του πόσιμου νερού είναι απαράδεκτες». Αναφέρει επιπλέον πως στη διαφήμιση «περιέχονται παραπλανητικές ψευδείς και ανυπόστατες πληροφορίες σε ό,τι αφορά στην ποιότητα του πόσιμου νερού» (...) που «επιχειρούν να δημιουργήσουν αισθήματα ανασφάλειας και πανικού ως προς την αξιοπιστία της καταλληλότητας του πόσιμου νερού με απώτερο σκοπό την επιτυχέστερη προώθηση των διαφημιζόμενων προϊόντων». Σημειώνεται επιπλέον ότι «στην Κύπρο σύμφωνα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων που διεξάγει το Υπουργείο Υγείας σε όλα τα συστήματα ύδρευσης παγκύπρια, το νερό που παρέχεται, κατατάσσεται ως άριστης ποιότητας ενώ βρίσκονται σε πλήρη εφαρμογή όλες οι Οδηγίες και Εθνικές Νομοθεσίες που αφορούν στην προστασία των πηγών πόσιμου νερού, των συστημάτων επεξεργασίας και των συστημάτων διανομής νερού μέχρι τον τελικό καταναλωτή.»

Θέση του Σ.Υ.Λ. στην απάντησή του ημερομ. 25.6.21 αναφέρει μεταξύ άλλων πως το τηλεμπορικό παράθυρο περιέχει παραπλανητικές και ψευδείς πληροφορίες που δημιουργούν «αισθήματα ανασφάλειας και πανικού ως προς την καταλληλότητας του πόσιμου νερού στους καταναλωτές, με σκοπό την προώθηση των διαφημιζόμενων προϊόντων». Διαβεβαιώνει περαιτέρω πως «τα αναφερόμενα στην εν λόγω διαφήμιση στερούνται τεκμηρίωσης, παραπλανούν και προκαλούν πανικό, αναφορικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού στους καταναλωτές.». Σημειώνει επιπλέον πως «η ποιότητα του πόσιμου νερού ελέγχεται από το Κρατικό Χημείο μετά από

δειγματοληψίες που πραγματοποιούν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του κράτους, όπως προνοείται από τη σχετική Νομοθεσία.».

Παρά ταύτα, η Αρχή δεν αμφισβητεί την όποια πιθανή αποτελεσματικότητα στη χρήση ειδικών φίλτρων νερού και γιατί όχι και της συγκεκριμένης εταιρείας, ωστόσο οι όποιες αναφορές στη λειτουργία και χρήση τέτοιων προϊόντων θα πρέπει να γίνονται εντός του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Ακριβώς, λόγω της σοβαρότητας και βαρύτητας με την οποία ενδείκνυται να δημιουργούνται οι διαφημίσεις προϊόντων που αφορούν στην υγεία, ο Νομοθέτης περιέλαβε λεπτομερείς πρόνοιες στην κείμενη Νομοθεσία, προκειμένου να διασφαλίσει ότι το κοινό δεν βομβαρδίζεται με υπερβολικούς, παραπλανητικούς ή ανεύθυνους ισχυρισμούς που ενδεχομένως να οδηγήσουν σε βλάβη του πολίτη. Παράλληλα, η Αρχή επισημαίνει ότι ο Νομοθέτης φρόντισε ώστε να συμπεριλάβει την απαγόρευση της εκμετάλλευσης δεισιδαιμονιών και του αισθήματος φόβου. Γι' αυτό και σε καμία περίπτωση εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα συστατικών πολύτιμων αγαθών για την υγεία δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούν οπτικοακουστικό υλικό στις διαφημίσεις τους με τρόπο που να εκμεταλλεύονται το αίσθημα του φόβου ούτε να αφήνουν να νοηθεί ότι, αν δεν αγοράσει κάποιος το προϊόν τους, κινδυνεύει καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Ως εκ τούτου, η Αρχή δεν αποδέχεται και απορρίπτει τους ισχυρισμούς του οργανισμού όπως αυτοί εκφράστηκαν προφορικά και όπως καταγράφονται στο υπόμνημά του το οποίο κατέθεσε κατά την ενώπιον της Αρχής διαδικασία στη συνεδρία της ημερομ. 20.10.2021.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 34Α(1) και 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Παραγράφων Β.1, Β.3, Β.4, Δ.1 και Δ.3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουστεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ότι επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Χ.Π.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 51/2021(3))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA
TV)», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «SIGMA RADIO T.V. PUBLIC LTD»**

Ημερομηνία Απόφασης: 2 Φεβρουαρίου, 2022

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποϊζη, Αγγελικής Λαζάρου, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Εκ μέρους του Τηλεοπτικού Οργανισμού «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)»: κ. Χρύσανθος Τσουρούλλης, Διευθύνων Σύμβουλος

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 20 Οκτωβρίου 2021, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των άρθρων 34Α(1) και 33(1)(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Παραγράφων Β.1, 3, 4 και Δ.1, 3 του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Σύμφωνα με τα πιο πάνω Άρθρα:

34Α.-(1) Τα παράθυρα τηλεαγοράς διακρίνονται σαφώς ως τέτοια με οπτικά και ακουστικά μέσα και έχουν ελάχιστη αδιάλειπτη διάρκεια 15 λεπτών.

33.-(1) (α) Οι τηλεοπτικοί οργανισμοί οι οποίοι υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας υποχρεούνται να τηρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

Η τηλεοπτική διαφήμιση και οι τηλεαγορές πρέπει να είναι άμεσα αναγνωρίσιμες και διακριτές από το συντακτικό περιεχόμενο. Με την επιφύλαξη της χρήσης νέων διαφημιστικών τεχνικών, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί διασφαλίζουν ότι η τηλεοπτική διαφήμιση και οι τηλεαγορές πρέπει να διακρίνονται σαφώς από τα άλλα μέρη της υπηρεσίας του προγράμματος μέσω οπτικών ή/και ακουστικών ή/και χωρικών μέσων.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω Παραγράφους:

B.1. Όλες οι διαφημίσεις και τα τηλεμπορικά μηνύματα από αδειούχους σταθμούς πρέπει να είναι νόμιμα, τίμια, αληθή, καλαίσθητα και να μην περιέχουν υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς.

3. Οι διαφημίσεις δεν πρέπει να κάνουν άδικη αναφορά ή να δυσφημούν άλλα προϊόντα ή διαφημίσεις ή αυτούς που διαφημίζουν.

4. Στις διαφημίσεις δεν επιτρέπεται η εκμετάλλευση δεισιδαιμονιών και του αισθήματος φόβου.

Δ.1.Ψευδείς ή παραπλανητικές διαφημίσεις

Καμιά διαφήμιση, εξεταζόμενη ως σύνολο ή εν μέρει, δεν παρουσιάζει με λόγια ή οπτικά τα διαφημιζόμενα είδη ή υπηρεσίες ή τις τιμές τους, κατά τρόπο που άμεσα ή συμπερασματικά δημιουργεί λανθασμένες εντυπώσεις.

3. Δυσφημιστικές και συγκριτικές διαφημίσεις

Τεκμηριωμένοι ανταγωνιστικοί ισχυρισμοί μπορούν να γίνονται δεκτοί, αλλά οι ισχυρισμοί αυτοί δεν παρουσιάζονται κατά τρόπο που με διαστρέβλωση ή ανοίκεια έμφαση πιθανόν να παραπλανούν. Οι διαφημίσεις δεν περιέχουν δυσφημιστικές αναφορές σε άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **3.12.2021** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, θα έπρεπε να τις υποβάλει το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών εργάσιμων από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμούσε να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, κλήθηκε όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Τέλος, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με ηλεκτρονικό μήνυμα της κ. Δόνας Κυριάκου, ημερομ.**14.12.2021 (Παράρτημα Α)**, ζήτησε όπως υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς. Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. 21.12.21 κάλεσε τον οργανισμό να παραστεί στη συνεδρία της ημερομ. 19.1.22 για να υποβάλει προσωπικώς τις παραστάσεις του. Ο οργανισμός με επιστολή του Διευθύνοντα Συμβούλου του ημερομ. 3.1.22 αιτήθηκε αναβολής, εξαιτίας της ραγδαίας εξάπλωσης της μετάλλαξης Όμικρον του νέου κορωνοϊού. Η Αρχή στη συνεδρία της ημερομ. 12.1.22 αρ. 1/2022, έκανε αποδεκτό το αίτημα του οργανισμού για αναβολή. Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. 19.1.22 ενημέρωσε τον οργανισμό σχετικά και παράλληλα τον κάλεσε να παραστεί στη συνεδρία της ημερομ. 9.2.22 για να υποβάλει τις παραστάσεις του αναφορικά με την παρούσα υπόθεση. Ακολούθως η Αρχή με νέα επιστολή της ημερομ. 25.1.22 και αφού προηγήθηκε σχετική τηλεφωνική συνεννόηση μεταξύ του Διευθυντή της Αρχής και του Διευθύνοντα Συμβούλου του οργανισμού, κάλεσε τον οργανισμό να παραστεί στη συνεδρία της ημερομ. 2.2.22 για να υποβάλει τις παραστάσεις του αναφορικά με την παρούσα υπόθεση.

Στη συνεδρία της Αρχής, ημερομ.**2.2.2022**, παρευρέθηκαν, εκ μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού ο κ. Χρυσάνθος Τσουρούλλης, Διευθύνων Σύμβουλος του τηλεοπτικού οργανισμού «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)».

Κατά τη διάρκεια της ενώπιον της Αρχής διαδικασίας, ο κ. Τσουρούλλης εξέθεσε προφορικώς τις απόψεις του για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης. Ο κ. Τσουρούλλης ουσιαστικά υιοθέτησε τα όσα είχαν αναφερθεί στο σχετικό υπόμνημα του οργανισμού, όπως αυτό περιλαμβάνεται στην ταυτάριθμη Απόφαση της Αρχής ημερομ.20.10.2021. Επανάλαβε δηλ. ότι δεν προκύπτουν παραβάσεις από τη συγκεκριμένη μετάδοση τηλεαγοράς αναφορικά με τις παραβάσεις των **Παραγράφων Β.1, 3, 4 και Δ.1, 3** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), σημείωσε ωστόσο έχουν δοθεί οδηγίες ώστε εάν προκύψει παρόμοια μετάδοση να γίνουν σχετικές διορθώσεις. Περαιτέρω ο κ. Τσουρούλης επανέλαβε πως ο οργανισμός παραδέχεται τις παραβάσεις που σχετίζονται με τα άρθρα **34Α(1) και 33(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), συμπληρώνοντας πως σε ό, τι αφορά στις σχετικές παραβάσεις, υπήρξε άμεση συμμόρφωση.

Σχετικά με τις απόψεις του οργανισμού όπως αυτές εκφράστηκαν προφορικά η Αρχή, πέραν των όσων αναφέρει στην ταυτάριθμη Απόφασή της με ημερομ.20.10.2021 και συγκεκριμένα στις σελίδες 16-20, θα ήθελε να παρατηρήσει ή/και επαναλάβει τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, η Αρχή επιθυμεί να επισημάνει ότι το περιεχόμενο της εν λόγω διαφήμισης την έχει απασχολήσει ιδιαίτερα, λόγω του ότι περιλαμβάνει ισχυρισμούς που αφορούν σε απαραίτητο και πολύτιμο αγαθό για τη ζωή και την ανάπτυξη του ανθρώπινου οργανισμού. Ακριβώς λόγω της σημασίας του, οι όποιες αναφορές για την καταλληλότητα ή μη του πόσιμου νερού μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πρέπει να γίνονται με ιδιαίτερη προσοχή και με την ενδεδειγμένη επιστημονική τεκμηρίωση, δεδομένου ότι μπορεί να δημιουργήσουν λανθασμένες εντυπώσεις, να παραπληροφορήσουν, ακόμα και να σπείρουν την ανησυχία και τον πανικό ανάμεσα στο κοινό.

Η Αρχή επαναλαμβάνει πως δεν αμφισβητεί την όποια πιθανή αποτελεσματικότητα στη χρήση ειδικών φίλτρων νερού και γιατί όχι και της συγκεκριμένης εταιρείας, ωστόσο οι όποιες αναφορές στη λειτουργία και χρήση τέτοιων προϊόντων θα πρέπει να γίνονται εντός του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Ακριβώς, λόγω της σοβαρότητας και βαρύτητας με την οποία ενδείκνυται να δημιουργούνται οι διαφημίσεις προϊόντων που αφορούν στην υγεία, ο Νομοθέτης περιέλαβε λεπτομερείς πρόνοιες στην κείμενη Νομοθεσία, προκειμένου να διασφαλίσει ότι το κοινό δεν βομβαρδίζεται με υπερβολικούς, παραπλανητικούς ή ανεύθυνους ισχυρισμούς που ενδεχομένως να οδηγήσουν σε βλάβη του πολίτη. Παράλληλα, η Αρχή επισημαίνει ότι ο Νομοθέτης φρόντισε ώστε να συμπεριλάβει την απαγόρευση της εκμετάλλευσης δεισιδαιμονιών και του αισθήματος φόβου. Γι' αυτό και σε καμία περίπτωση εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα συστατικών πολύτιμων αγαθών για την υγεία δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούν οπτικοακουστικό υλικό στις διαφημίσεις τους

με τρόπο που να εκμεταλλεύονται το αίσθημα του φόβου ούτε να αφήνουν να νοηθεί ότι, αν δεν αγοράσει κάποιος το προϊόν τους, κινδυνεύει καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Όπως είναι παραδεκτό από τον ίδιο τον οργανισμό, τα γεγονότα του Πίνακα Α' ημερομ.21.7.21 που σχετίζονται με τη διαφήμιση/παράθυρο τηλεαγοράς των φίλτρων καθαρισμού της συγκεκριμένης, εταιρείας μεταδόθηκαν με τρόπο που δεν ήταν άμεσα και σαφώς αναγνωρίσιμα και διακριτά - με οπτικά και ακουστικά μέσα - από το συντακτικό περιεχόμενο. Η τακτική αυτή παραπλανεί κατάφορα τον τηλεθεατή, ο οποίος εύκολα μπορεί να θεωρήσει ότι η μετάδοση του συγκεκριμένου περιεχομένου, έγινε αποκλειστικά στο πλαίσιο της ενημέρωσης. Πιθανό αποτέλεσμα αυτού είναι, ο τηλεθεατής να θεωρήσει το σχετικό περιεχόμενο ως αδιαμφισβήτητο δεδομένο, αφού δεν του δίδεται η δυνατότητα να αντιληφθεί εύκολα ότι *περί διαφήμισης πρόκειται*, έτσι ώστε να αξιολογήσει τη βαρύτητα του περιεχομένου στο πραγματικό του πλαίσιο, αυτό δηλ. της διαφήμισης. Ειδικότερα αφού όλα όσα αναφέρονται στα γεγονότα όπως περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α' ημερομ.21.7.21 αναφορικά με την ποιότητα του νερού σε ό,τι αφορά στα κυπριακά δεδομένα, δεν φαίνεται να μπορούν να επιβεβαιωθούν ή να επαληθευθούν από τις έρευνες και δημοσιεύματα, τα οποία οι εκπρόσωποι του οργανισμού προσκόμισαν ως αποδεικτικό των ισχυρισμών τους. Προς ενίσχυση της άνωθεν θέσης, υπενθυμίζονται οι σχετικές απόψεις και θέσεις του Τμήματος Ανάπτυξης Υδάτων και του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, όπως παρατίθενται στην ταυτάριθμη Απόφαση της Αρχής ημερομ. 20.10.21 σελ. (19-20), σύμφωνα με τις οποίες οι θέσεις του οργανισμού αποδομούνται.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προφορικών απόψεων του οργανισμού, τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό τις εξής κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν την **21.5.2021**:

- **Για την παράβαση του άρθρου 34Α(1) (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), δεν επιβάλλεται οποιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας γεγονότων και συστατικών στοιχείων με το υποστοιχείο 2.**
- **Για την παράβαση του άρθρου 33(1)(α) (υποστοιχείο 2) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το διοικητικό πρόστιμο των €1.500.**

- Για την παράβαση της Παραγράφου Β.1 (υποστοιχείο 3) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της Προειδοποίησης.
- Για την παράβαση της Παραγράφου Β.3 (υποστοιχείο 4) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της Προειδοποίησης.
- Για την παράβαση της Παραγράφου Β.4 (υποστοιχείο 5) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της Προειδοποίησης.
- Για την παράβαση της Παραγράφου Δ.3 (υποστοιχείο 7) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), την κύρωση της Προειδοποίησης.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των €1.500 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Χ.Π.

